

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

Изх. № 43 / 06.03.2026 г.

ДО
ХАСАН АДЕМОВ
МИНИСТЪР НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА

КОПИЕ ДО
РУМЯНА ПЕТКОВА
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

ПОЗИЦИЯ

Относно: Публично изказване на заместник-министър Петкова по казус на деца в риск

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

От Национална мрежа за децата изказваме огромното си притеснение във връзка с публичното изказване на заместник-министър Румяна Петкова относно възможността двете бебета близнаци, оставени 9 месеца в Националната кардиологична болница, да останат в приемно семейство до навършване на 18-годишна възраст, ако майката не даде съгласие за осиновяване.

Това твърдение не съответства нито на философията за закрила на детето, заявена от българската държава, нито на действащата правна рамка и създава сериозно обществено заблуждение относно механизмите на системата за закрила на детето в България. Като деца в риск по смисъла на Закона за закрила на детето, двете деца имат неоспоримо право на закрила, а задължение на държавата е да реагира незабавно чрез механизмите на системата за закрила, за да гарантира тяхната безопасност и развитие.

Считаме за особено обезпокоително, че подобно невярно и подвеждащо тълкуване на законодателството идва от експерт, заемал ключови позиции в системата на социалното подпомагане в последните над 10 години. Подобни изказвания подкопават доверието в институциите и поставят под въпрос експертния капацитет на системата за закрила на детето, която се намира в изключително тежко административно и

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

методическо управление от страна на Агенцията за социално подпомагане и Министерството на труда и социалната политика.

Публичните позиции на представители на изпълнителната власт следва да бъдат основани на безупречна правна експертиза и отговорност към обществото, особено когато става дума за правата и благосъстоянието на деца в риск.

Самият факт, че децата са отглеждани от раждането си в болница е изключително тревожен и е ярък случай на институционална изолация. Най-критичните месеци от ранното развитие на тези деца протичат без семейна среда и стабилна емоционална връзка, което може да има трайни последици за тяхното здраве и развитие. Изключително важно е да бъдат посочени причините за неуспеха на Министерство на труда и социалната политика и Агенцията за социално подпомагане да гарантират правото на здраве и правото на семейство на тези деца - още повече че това не е изолиран случай.

Напомняме, че съгласно действащото законодателство мерките за закрила се предприемат без отлагане от социалните работници в отделите „Закрила на детето“, независимо дали биологичният родител е изразил съгласие или несъгласие с тяхното прилагане. При наличие на риск законът допуска спешна административна намеса, насочена към осигуряване на безопасна и стабилна среда за детето, която впоследствие подлежи на съдебен контрол. В зависимост от конкретните обстоятелства тези мерки могат да включват настаняване при близки или роднини, настаняване в приемно семейство, друга подходяща форма на грижа.

Също така, напомняме, че приемната грижа е временна мярка и мост към устойчиво решение за осигуряването на семейна среда и най-добрите възможности за живот и развитие на детето. Работата на системата за закрила следва винаги да е ориентирана към намирането на постоянно решение, което е в най-добър интерес на детето. Съгласно българското законодателство, когато в разумен срок биологичният родител не предприеме действия за реинтеграция или не демонстрира трайна способност да поеме грижата за детето, законът допуска вписване в регистъра за осиновяване, включително и без съгласие на биологичния родител.

В този контекст следва Министерство на труда и социалната политика да отговори на следните въпроси:

- Кога е подаден сигнал за дете в риск и какви действия са предприети от този момент насетне от страна на Агенцията за социално подпомагане, вкл. действия

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

за проучване на възможностите за настаняване на децата в приемна грижа и подкрепа на приемно семейство за грижата за деца със специфично заболяване?

- Какви конкретни мерки са предприети от системата за подкрепа на биологичната майка, така че да бъде оценена реалната възможност за реинтеграция на децата в биологичното семейство?
- Предприемани ли са други действия за осигуряване на дългосрочно решение за двете деца, включително вписване в регистъра за осиновяване?

Обръщаме се към Вас с призив да бъде направено официално уточнение на позицията на Министерството на труда и социалната политика по този случай и изказването на заместник-министър Петкова, както и да се гарантира, че всички действия по случая ще бъдат ръководени от принципа за най-добрия интерес на децата. Подчертаваме, че това е поредният казус, илюстриращ необходимостта да се предприемат необходимите мерки за укрепване на експертния капацитет на системата за закрила на детето, в т.ч. подобряване на нейното методическото и административно управление.

За нас остава фундаментален принципът, че детето и неговият най-добър интерес трябва винаги да бъдат в центъра на всички решения.

Национална мрежа за децата е обединение на над 130 граждански организации и активисти, които работят в полза на децата и семействата в България. За последната една година близо 10 000 професионалисти от организациите в Мрежата са подкрепили над 150 000 деца и 20 000 семейства.

С уважение,

Георги Богданов,
Изпълнителен директор
Национална мрежа за децата

